

Suomisen muovikassien valmistuksessa käytetään esimerkiksi Suomisen omista prosesseista syntyvää sivutuotetta. Kassit ovat 60-prosenttisesti uusiomuovia.

Muovia kierrättävät yritykset ja järjestöt eivät näe ehdotuksessa muovikassiverossa mitään hyötyä ympäristölle.

Kierrättäjät eivät sulata muovikassiveroa

■ Vihreiden kansanedustaja Oras Tynkkynen teki syyskuussa lakialoitteen (58/2007) vähittäiskaupan kertakäyttöisten muovi- ja paperikassien verosta. Aloitteen mukaan asiakaskäyttöön vähittäiskaupassa soveltuvista muovi- ja paperikasseista olisi suoritettava valtiolle kertakäyttökassiveroa 25 senttiä jokaisesta kassista.

Veron tarkoituksena on vähentää kertakäyttöisten kassien ympäristökuormitusta kannustamalla kuluttajia ja vähittäismyymiä suosimaan moneen kertaan käytettäviä kauppakasseja. Vero kohdistuisi siis sekä muovikasseihin että paperikasseihin, sillä molempien ympäristövaikutukset ovat aloitteen mukaan haitallisia. Näiden sijasta kuluttajien olisi käytettävä monikäyttöisiä kangaskasseja.

Muoveja kierrättävät toimijat eivät kannata lakialoitetta. Niiden mukaan vero ei tuottaisi toivottuja myönteisiä ympäristövaikutuksia.

”Verokepillä halutaan kopauttaa muovikasseja, joilla on tärkeä rooli muovien hyötykäytössä ja jätehuoltojärjestelmässä”, Suomen Uusiomuovi Oy:n toimitusjohtaja ja Muoviteollisuus ry:n apulaisjohtaja Vesa Kärhä kritisoi.

”Emme ole löytäneet verosta varsinaista ympäristönäkökohtaa”, Tiina Pessi Suominen Joustopakkausista kommentoi.

Lakialoitteen perusteluissa Tynkkynen viittaa Suomen Luonnonsuojeluliiton tekemään laskelmaan, jonka mukaan muovikassi kuluttaa yli 20-kertaisesti ja paperikassi jopa 250-kertaisesti luonnonvaroja monikäyttöiseen kangaskassiin verrattuna vuoden käytön aikana. Paperikassin kuormitus koostuu erityisesti raaka-aineista, muovikassin kulutus taas elinkaaresta ja luonnossa hajoamattomuudesta.

SYKE tutkii elinkaari-vaikutukset

Suomen ympäristökeskus on tehnyt esityksen tutkimushankkeesta, jossa selvittäisiin muovi- ja paperikassien sekä biohajoavien kassien elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia. Merkittäviä tekijöitä tulosten kannalta ovat kassien käyttökertojen määrä sekä kassien jätehuolto- ja kierrätysmahdollisuudet. SYKE on hakenut hankkeelle rahoitusta Tekesin Climbus-ympäristöteknologiaohjelmasta. Rahoituspäätökset tehdään todennäköisesti marraskuussa. Tuloksia olisi saatavilla ensi vuonna.

”Olisi hyvä, että tämän tutkimuksen tulokset otettaisiin huomioon mahdollisten veropäätösten valmistelussa”, Suomen ympäristökeskuksen professori Jyri Seppälä toivoi.

Tynkkynen perustelee lakialoitettaan muun muassa muovipussin valmistuksen energian- ja öljynkulutuksella mutta erityisesti käytön jälkeisillä ympäristöhaitoilla.

”Maailmassa kuolee vuosittain arviolta satoja tuhansia merieläimiä pusseihin tukehtumalla. Muovipussit aiheuttavat roskaantumista ja tukkivat viemäreitä. Australian ympäristöministerin tiedotteen mukaan muovipussit ja muu muovijäte muodostavat noin puolet tuulten kuljettamista kaatopaikkajätteistä”, lakialoitteen perusteluissa todetaan.

Kärhän ja Pessin mielestä Tynkkynen on tässä sekoittanut esimerkiksi Keski- ja Etelä-Euroopassa kaupoissa ilmaiseksi jaettavat, ohuet ja kevyet muovipussit ja Suomessa ostoskassina käytettävät, maksulliset ja paksut muovikassit.

”Muovikassilla on Suomessa erilainen funktio kuin muualla Euroopassa. Suomalaiset maksavat kassistaan, eikä sitä heitetä luontoon. Muovikassi on kestävä ja sitä käytetään täällä useita kertoja, se ei ole kertakäyttöinen”, Pessi huomauttaa.

Kun muovikassilla on viety ostokset kotiin, sitä käytetään usein roskapussina, jonne pakataan kaatopaikalle menevät sekajätteet. Pessin mukaan muovikassien hajoamattomuus on jopa etu kasvihuonepäästöjen kannalta, sillä ne pitä-

vät metaanipäästöt tiukasti sisällään.

”Jos vero tulisi, suomalaiset eivät enää ostaisi muovikassia, mutta he ostaisivat sitten erikseen roskapussin roskia varten. Ne ovat samaa muovia kuin ostokassit, joten muovin kokonaiskulutus pysyisi samana”, Pessi jatkaa.

Muovikassi on tärkeä uusiokäyttökohde

Suomessa valmistetaan arviolta 500 miljoonaa muovikassia joka vuosi. Muovikassien valmistus työllistää noin 300 henkilöä. Muovikasseissa Suomen markkinoille tulee noin kuusi tuhatta tonnia muovia vuosittain.

Pessi arvioi, että kaatopaikkajätteestä kaikkien muovien osuus on noin viisi prosenttia, muovikassien osuus alle prosentin.

Muovikassit ovat merkittävä uusiomuovien käyttökohde. Muovikasseissa uusiomateriaalin osuus vaihtelee valmistajasta riippuen. Suomen kasseissa uusiomateriaalin osuus on noin 60 prosenttia, jätessä jopa 98 prosenttia.

Muovikassit ovat sopiva tuote uusioraaka-aineelle, koska uusioraaka-aine ei heikennä kassin kestävyttä tai muita ominaisuuksia.

Muoviteollisuus ei haluaisi luopua hyvästä muovijätteen hyötykäyttökohdeesta, sillä sopivia ja kustannustehokkaita jättemateriaalien uusiokäyttökohdeita ei ole tarpeeksi. Tiukat säädökset estävät jäteraaka-aineiden käytön esimerkiksi

Suomen Uusiomuovi

Verotettavaksi ehdotetun kauppakassin loppukäyttö tapahtuu usein roskapussina. Jos kauppakassin hinta nousee veron vuoksi, voi olla, että kuluttajat alkavat ostaa roskapusseiksi erillisiä jätepusseja.

Suominen

elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien pakkausten valmistuksessa.

Jatkossa muovijätteen materiaalihyötykäyttökohteita tarvitaan entistäkin enemmän, sillä EU:n pakkausedirektiivi nostaa muovipakkausten kierrätystavoitteen 22,5 prosenttiin ensi vuodesta alkaen.

”EU-direktiivi vaatii noin 20 000 muovipakkaustonnin kierrättämistä uusiin tuotteisiin. Muovikassien valmistus on ollut erittäin hyvä kierrätyskohde. Jos se poistuu veron takia, mistä teollisuus saa uuden kierrätyskohteen sen tilalle?” Pessi kysyy.

Muovikasseista saadaan noin 100–200 tonnia uusiomuovia vuosittain. Kaikki ei mene uusiin kassien valmistukseen, sillä uusiomateriaalia käytetään myös muovikalvojen valmistuksessa. Huonompilaatuisesta uusiomuovista valmistetaan esimerkiksi pesuvateja, kuormalavoja tai sadevesikaivoja.

Suomessa on juuri aloitettu muovikassien kierrätys kauppakeskusten pullonpalautusautomaattien yhteydessä. Ensimmäiset muovikassien kierrätyspisteet perustettiin kesällä Espooseen.

”Kuluttajat ovat ottaneet kierrätyspisteet hyvin vastaan. Neuvottelemme parhaillaan suurien kauppaketjujen kanssa lisäpisteiden perustamisesta. Kauppakassien kierrätys saattaa laajentua valtakunnalliseksi hyvin nopeastikin”, Pessi kertoo.

Kalkki – tärkeä prosessitekijä.

www.nordkalk.com

Nordkalk